

1-4
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2009

14°

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΔΑΣΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

**ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ**

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ «ΠΟΛΙΤΕΙΑ»**

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΧΑΪΑΣ

Δάσωση γεωργικών γαιών (Κανονισμός 1257/99). Η εφαρμογή του μέτρου στους νομούς της περιφέρειας Θεσσαλίας και η συμβολή του στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

**Αρέτος Βασιλείος¹, Βέργος Στέργιος¹, Τσιρούκης Αχιλλέας¹,
Πούλιου Άννα¹ και Καβράκη Αθηνά¹**

*¹Τμήμα Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, Παράρτημα Καρδίτσας,
ΤΕΙ Λάρισας, Τέρμα Μαυρομιχάλη, 43100, Καρδίτσα.*

Περίληψη

Το Πρόγραμμα «Δάσωση γεωργικών γαιών» αποτέλεσε μια δράση του Κανονισμού (ΕΚ) 1257/99 και είχε ως στόχο, μέσα από την επέκταση των δασωδών εκτάσεων, τη στήριξη-ανάπτυξη των δασικών πόρων και την αειφόρο διαχείριση των δασών. Παρείχε οικονομικά κίνητρα στους κατόχους γεωργικών εκτάσεων, κυρίως ορεινών περιοχών, προκειμένου να αλλάξουν την έως τότε χρήση της γης και να προβούν στη φύτευση δασοπονικών ειδών, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη δημιουργία ευκαιριών συμπληρωματικής απασχόλησης και στη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας μας, αλλά και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας υπήρξε αξιόλογο ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Ο αριθμός των επενδυτών που εντάχθηκαν ανέρχεται σε 2.304 άτομα, που στην πλειοψηφία τους (81%) είναι κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί. Η γεωργική γη που δασώθηκε έφτασε στα 4.069 Ha, με το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης αυτής (3.347 Ha) να ανήκει στον ορεινό και ημιορεινό χώρο. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που καταβλήθηκε στους δικαιούχους, από την έναρξη υλοποίησης του προγράμματος έως τα τέλη του έτους 2008, ανέρχεται σε 23.215.455 ευρώ. Τέλος, σε ό,τι αφορά στα δασοπονικά είδη που χρησιμοποιήθηκαν περισσότερο, αυτά είναι η ψευδακακία, η μουριά, η καρυδιά, η λεύκη και η καστανιά.

***Λέξεις κλειδιά:** Δάσωση, γεωργικές γαίες, δασοπονικά είδη, φυσικό περιβάλλον.*

1. Εισαγωγή

Το Μέτρο «Δάσωση γεωργικών γαιών», σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΚ) 1257/99, εφαρμόστηκε σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2000-2006, στο πλαίσιο του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Γεωργίας (μέσα από το 3ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης), συμπληρώνοντας την προσπάθεια στήριξης και ανάπτυξης των δασικών πόρων και την αειφόρο διαχείριση των δασών, η οποία ξεκίνησε στη χώρα μας με τους κανονισμούς (ΕΟΚ) 797/1985, 1609/1989 και 2080/1992.

Κύριος στόχος του ήταν η ανάπτυξη των δασικών πόρων, η βελτίωση της βιοποικιλότητας, η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, καθώς επίσης η διατήρηση του τοπίου και του φυσικού χώρου γενικότερα, μέσα από την απόδοση γεωργικών εκτάσεων και κυρίως αυτών των οποίων η παραγωγή σε γεωργικά προϊόντα είναι μέσου και μικρού μεγέθους

(οριακές για τη γεωργία εκτάσεις), στη δασοπονία. Επιμέρους στόχοι του Μέτρου ήταν:

- η παροχή συμπληρωματικού εισοδήματος στον πληθυσμό των ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών,
- η άρση της πληθυσμιακής απερίμωσης σε μειονεκτικές περιοχές,
- η εναλλακτική χρησιμοποίηση γεωργικών γαιών για την ανάπτυξη του φυσικού περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων,
- η συμβολή της δάσωσης γεωργικών γαιών στην ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη της υπαίθρου.

Στην παρούσα εργασία γίνεται κατ' αρχήν η παρουσίαση των βασικών στοιχείων εφαρμογής του Μέτρου της «Δάσωσης γεωργικών γαιών» σε επίπεδο Περιφέρειας Θεσσαλίας (σύνολο δικαιούχων και επαγγελματική τους ιδιότητα, μέγεθος και χαρακτήρας των γεωργικών εκτάσεων που εντάχθηκαν, ύψος των οικονομικών ενισχύσεων που καταβλήθηκαν, δασοπονικά είδη που χρησιμοποιήθηκαν) και στη συνέχεια επιχειρείται η εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων του Μέτρου.

2. Περιγραφή του μέτρου

Το Πρόγραμμα (Μέτρο) αφορούσε σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια και στοχεύοντας κυρίως στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές της χώρας, παρείχε κίνητρα (οικονομική στήριξη) σε ομάδες πληθυσμού, προκειμένου να προχωρήσουν σε αλλαγή χρήσης της αγροτικής τους γης (δάσωση γεωργικών γαιών), με την προϋπόθεση όμως ότι η φύτευση αυτή θα ήταν προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες και συμβατή με το περιβάλλον.

Οι δράσεις του Προγράμματος αφορούσαν στην επέκταση των δασωδών εκτάσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 31 του Κανονισμού 1257/99 και την καταβολή των υποχρεώσεων για τις οποίες είχαν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις, στο πλαίσιο παλαιότερων καθεστώτων δάσωσης (Κανονισμών ΕΟΚ 2080/92 κ.λπ.).

Οι τρεις βασικές κατηγορίες των γεωργικών γαιών που ήταν επιλέξιμες για την παροχή στήριξης στο πλαίσιο του Προγράμματος (οι οποίες έπρεπε να έχουν έκταση τουλάχιστον τρία στρέμματα) περιελάμβαναν: α) αρόσιμες γαίες με μονοετείς καλλιέργειες, β) χορτολιβαδικές εκτάσεις, και γ) γεωργικές εκτάσεις με πολυετείς καλλιέργειες.

Το καθεστώς ενίσχυσης, στο πλαίσιο του Προγράμματος, κάλυπτε:

- Δαπάνες δάσωσης (για φυσικά, νομικά πρόσωπα και δημόσιες αρχές), το ύψος των οποίων έφθανε κατά περίπτωση από 2.000 ευρώ έως 3.600 ευρώ ανά εκτάριο.
- Ετήσια πριμοδότηση για την κάλυψη της δαπάνης συντήρησης των εκτάσεων που δασώθηκαν, για τα πέντε (5) πρώτα έτη μετά τη φύτευση (για φυσικά και νομικά πρόσωπα). Το μέγιστο συνολικό ποσό της ενίσχυσης έφθανε τα 1.300 ευρώ ανά εκτάριο.
- Ετήσια πριμοδότηση, χορηγούμενη επί είκοσι (20) έτη, για την αντιστάθμιση των απωλειών εισοδήματος των επενδυτών, λόγω της δάσωσης των γεωργικών εκτάσεών τους (για φυσικά πρόσωπα και γεωργικές ενώσεις). Το μέγιστο ετήσιο ύψος της ενίσχυσης αυτής κυμαινόταν από 185 ευρώ ανά εκτάριο για τα πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (μη γεωργούς), σε 375 ευρώ ανά εκτάριο για τους γεωργούς μερικής απασχόλησης και τέλος σε 725 ευρώ ανά εκτάριο για τους γεωργούς κύριας απασχόλησης.

3. Η εφαρμογή του μέτρου στην περιφέρεια Θεσσαλίας

Η εφαρμογή του Προγράμματος (Μέτρου) της «Δάσωσης γεωργικών γαιών», υλοποιήθηκε σε επίπεδο Περιφέρειας Θεσσαλίας από τα Δασαρχεία: α) Μουζακίου, Καρδίτσας (νομός Καρδίτσας), β) Αγιάς, Ελασσόνας, Λάρισας (νομός Λάρισας),

γ) Αλμυρού, Βόλου, Σκοπέλου (νομός Μαγνησίας), και δ) Καλαμπάκας, Τρικάλων (νομός Τρικάλων).

Με βάση τα σχετικά στοιχεία των Δασαρχείων αυτών προέκυψαν τα αποτελέσματα τα οποία παρουσιάζονται στη συνέχεια. (Για το νομό Μαγνησίας χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία έως 31-12-2006, όπως αυτά αναφέρονται από την Γκαραβέλη, 2008).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 1, υποβλήθηκαν συνολικά 5.271 αιτήσεις ένταξης στο Πρόγραμμα, από τις οποίες, μετά τον απαραίτητο έλεγχο, εγκρίθηκαν οι 2.304 (ποσοστό 44%).

Πίνακας 1: Εκδήλωση ενδιαφέροντος για ένταξη στο Πρόγραμμα.

Table 1: Expression of interest for inclusion in the Program.

	Νομός Καρδίτσας	Νομός Λάρισας	Νομός Μαγνησίας	Νομός Τρικάλων	Σύνολο
Αριθμός αιτήσεων που υποβλήθηκαν	238	3.739	169	1.125	5.271
Αριθμός αιτήσεων που εγκρίθηκαν	91	1.469	36	708	2.304

Η συνολική γεωργική έκταση που δασώθηκε, στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος, έφθασε στα 4.069,21 εκτάρια (Πίνακας 2). Το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης αυτής 2.496,39 εκτάρια (ποσοστό 61%) έχει χαρακτήρα ορεινό, ενώ οι ημιορεινές και πεδινές περιοχές έχουν έκταση 851,08 εκτάρια και 721,74 εκτάρια αντίστοιχα.

Πίνακας 2: Κατηγορίες εκτάσεων που εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα.

Table 2: Categories of land enrolled in the Program.

Κατηγορία έκτασης (σε Ha)	Νομός Καρδίτσας	Νομός Λάρισας	Νομός Μαγνησίας	Νομός Τρικάλων	Σύνολο
Πεδινή	43,95	611,84	-	65,95	721,74
Ημιορεινή	13,05	629,59	103,91	104,53	851,08
Ορεινή	47,52	1.407,12	15,16	1.026,59	2.496,39
Σύνολο	104,52	2.648,55	119,07	1.197,07	4.069,21

Αναφορικά με το χαρακτήρα των γεωργικών εκτάσεων, πριν ενταχθούν στο Πρόγραμμα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 3, ήταν στην πλειονότητά τους (3.850,27 εκτάρια) αρόσιμες γαίες με μονοετείς καλλιέργειες. Ακολουθούν στη συνέχεια οι γαίες με πολυετείς καλλιέργειες, οι οποίες καταλαμβάνουν έκταση 133,14 εκταρίων και τέλος τα χορτολίβαδα με έκταση 85,80 εκταρίων.

Πίνακας 3: Είδος γης που δασώθηκε στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος.

Table 3: Type of land afforested under the Program.

Είδος γης (σε Ha)	Νομός Καρδίτσας	Νομός Λάρισας	Νομός Μαγνησίας	Νομός Τρικάλων	Σύνολο
Γεωργικές εκτάσεις με μονοετείς καλλιέργειες	70,41	2.498,65	113,67	1.167,54	3.850,27
Χορτολιβαδικές εκτάσεις (βοσκότοποι)	34,11	31,62	1,60	18,47	85,80
Γεωργικές εκτάσεις με πολυετείς καλλιέργειες	-	118,28	3,80	11,06	133,14
Σύνολο	104,52	2.648,55	119,07	1.197,07	4.069,21

Οι κατηγορίες της οικονομικής ενίσχυσης που καταβλήθηκε στους δικαιούχους, από την έναρξη εφαρμογής του Προγράμματος έως τα τέλη του έτους 2008, εμφανίζονται στον Πίνακα 4. Με βάση τα στοιχεία του πίνακα αυτού, προκύπτει ότι το σύνολο της οικονομικής ενίσχυσης ανέρχεται στο ποσό των 23.215.455 ευρώ. Από τα χρήματα αυτά, το μεγαλύτερο μέρος (14.557.100 ευρώ) αντιστοιχούν σε δαπάνες δάσωσης, τα 2.984.604 ευρώ σε δαπάνες συντήρησης των δασωμένων εκτάσεων, και τα 5.673.751 ευρώ σε πριμοδότηση αντιστάθμισης της απώλειας εισοδήματος, λόγω της αλλαγής χρήσης των γεωργικών γαιών.

Πίνακας 4: Ποσά ενισχύσεων που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος από την έναρξή του έως 31-12-2008.

Table 4: Amount of aid paid in implementing the Program since its inception to 31-12-08.

Κατηγορία ενίσχυσης (ποσά σε ευρώ)	Νομός Καρδίτσας	Νομός Λάρισας	Νομός Μαγνησίας	Νομός Τρικάλων	Σύνολο
Δαπάνες δάσωσης	315.426	9.529.399	428.805	4.283.470	14.557.100
Δαπάνες συντήρησης	59.483	1.878.757	25.753	1.020.611	2.984.604
Πριμοδότηση αντιστάθμισης της απώλειας εισοδήματος	73.885	3.231.600	45.270	2.322.996	5.673.751
Σύνολο	448.794	14.639.756	499.828	7.627.077	23.215.455

Η πλειοψηφία των επενδυτών (81%), με βάση τα στοιχεία του Πίνακα 5, είναι γεωργοί κύριας απασχόλησης (αποκομίζουν πάνω από 50% του συνολικού εισοδήματός τους από γεωργικές δραστηριότητες), ενώ ακολουθούν, με αρκετά μικρότερο ποσοστό (15%), τα φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν ως κύριο επάγγελμα τη γεωργία (αποκομίζουν λιγότερο από 25% του συνολικού εισοδήματός τους από γεωργικές δραστηριότητες).

Πίνακας 5: Κατηγορίες επενδυτών που επιδοτήθηκαν για αντιστάθμιση των απωλειών από γεωργικά εισοδήματα.

Table 5: Subsidized categories of investors to offset losses from agricultural income.

Κατηγορία επενδυτή	Νομός Καρδίτσας	Νομός Λάρισας	Νομός Μαγνησίας	Νομός Τρικάλων	Σύνολο
Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (μη γεωργοί)	31	229	-	58	318
Γεωργοί μερικής απασχόλησης	5	60	-	16	81
Γεωργοί κύριας απασχόλησης	29	1.013	13	608	1.663
Σύνολο	65	1.302	13	682	2.062

Σε ό,τι αφορά στα δασοπονικά είδη που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος, αυτά ήταν σχεδόν αποκλειστικά πλατύφυλλα είδη. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 6, τα είδη που χρησιμοποιήθηκαν κυρίως (κατά φθίνουσα σειρά) ήταν: ψευδακακία (2.817,39 Ha), μουριά (353,45 Ha), καρυδιά (352,17 Ha), λεύκη (184,30 Ha) και καστανιά (126,95 Ha).

Πίνακας 6: Δασοπονικά είδη που χρησιμοποιήθηκαν κατά τις φυτεύσεις.

Table 6: Forestry species that were used at the plantings.

Δασοπονικό είδος (έκταση σε Ha)	Νομός Καρδίτσας	Νομός Λάρισας	Νομός Μαγνησίας	Νομός Τρικάλων	Σύνολο
Ψευδακακία	84,72	2.200,22	104,45	428,00	2.817,39
Καρυδιά	11,51	268,70	12,01	59,95	352,17
Καστανιά	1,03	108,80	-	17,12	126,95
Λεύκη	6,10	65,98	-	112,22	184,30
Μουριά	-	3,31	2,61	347,53	353,45
Μουριά / Ακακία	-	-	-	59,03	59,03
Καστανιά / Καρυδιά	1,16	0,34	-	5,15	6,65
Λεύκη / Μουριά	-	-	-	35,91	35,91
Ακακία / Πεύκη	-	-	-	2,10	2,10

Καστανιά / Καρυδιά	-	-	-	4,94	4,94
Μουριά / Καρυδιά	-	-	-	104,52	104,52
Καρυδιά / Λεύκη	-	1,20	-	-	1,20
Ακακία / Κωνοφόρα	-	-	-	15,00	15,00
Λεύκη / Ακακία	-	-	-	5,60	5,60
Σύνολο	104,52	2.648,55	119,07	1.197,07	4.069,21

4. Συζήτηση - Συμπεράσματα

Με βάση τα στοιχεία που προαναφέρθηκαν, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Το ενδιαφέρον των Θεσσαλών για το Πρόγραμμα «Δάσωση γεωργικών εκτάσεων» υπήρξε σημαντικό. Η μεγαλύτερη συμμετοχή εμφανίζεται, μακράν, στο Νομό Λάρισας και ακολούθως στους Νομούς Τρικάλων, Καρδίτσας και Μαγνησίας.
- Σε ό,τι αφορά στον αριθμό των δικαιούχων, υποβλήθηκαν αρχικά (στο σύνολο της περιφέρειας) 5.271 αιτήσεις, από τις οποίες όμως εγκρίθηκαν μόνο οι 2.304 (ποσοστό 44%). Το γεγονός αυτό οφείλεται, κυρίως, σε προβλήματα των σχετικών αιτημάτων (μη γεωργικός χαρακτήρας των εκτάσεων, ασαφές ιδιοκτησιακό καθεστώς αυτών κ.ά.), αλλά και σε απόσυρση μέρους των υποβληθέντων αιτήσεων από μερίδα ενδιαφερομένων, που δεν ήταν κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί και εξαιτίας του γεγονότος αυτού θα ελάμβαναν μικρή σχετικά οικονομική ενίσχυση από το Πρόγραμμα.
- Από το σύνολο της γεωργικής γης που εντάχθηκε στο Πρόγραμμα, το μεγαλύτερο μέρος (ποσοστό 82%) ανήκει στον ορεινό και ημιορεινό χώρο, γεγονός απόλυτα εναρμονισμένο με τους στόχους του Προγράμματος.
- Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης που μέσω του Προγράμματος εισέρρευσε στη Θεσσαλική Περιφέρεια ανήλθε στα 23.215.455 ευρώ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσό αυτό αντιστοιχεί μόνο σε μια πρώτη περίοδο αναφοράς (έναρξη εφαρμογής έως τέλος του 2008), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα χρήματα αυτά αποδόθηκαν στην πλειοψηφία τους σε γεωργούς ορεινών και ημιορεινών περιοχών, εκτιμούμε ότι η υλοποίηση του Προγράμματος θα συμβάλλει σημαντικά στη στήριξη, αλλά και στην ανάπτυξη των μειονεκτικών περιοχών της Θεσσαλίας.
- Σε ό,τι αφορά στα δασοπονικά είδη που χρησιμοποιήθηκαν για τις δασώσεις, διαπιστώνουμε απόλυτη ταύτιση με τους στόχους του Προγράμματος, αφού (σχεδόν) στο σύνολό τους είναι είδη πλατυφύλλων, ανθεκτικά στις δασικές πυρκαγιές. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο και με την ποικιλότητά τους. Από το σχετικό κατάλογο των εικοσιπέντε (25) προτεινόμενων πλατύφυλλων ειδών, χρησιμοποιήθηκαν μόνο πέντε (5) και απ' αυτά κυριάρχησε (σε ποσοστό 70%) η ψευδακακία, είδος μη ενδημικό της χώρας μας. Παρότι το συγκεκριμένο είδος παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον σε «προβληματικές» περιοχές, όπως σε πολύ φτωχά και ξηρά εδάφη (Αθανασιάδης, 1986), εκτιμούμε ότι η χρήση του θα πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά σ' αυτές, ευνοώντας έτσι την αξιοποίηση και άλλων πολύτιμων ειδών της ελληνικής χλωρίδας.
- Τέλος, εκτιμάται βάσιμα ότι το συγκεκριμένο Πρόγραμμα και μόνο από μια περίοδο

εφαρμογής του, συνέβαλε ουσιαστικά στην αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος της Θεσσαλίας. Η εγκατάσταση δασικής βλάστησης σε περισσότερα από 4.000 Ha οριακών για τη γεωργία γαιών αποτελεί το καλύτερο κριτήριο γι' αυτή την εκτίμηση.

Καταληκτικά, θεωρούμε σκόπιμο από κάθε άποψη, η δραστηριότητα αυτή, μετά τις αναγκαίες οργανωτικές παρεμβάσεις (Γκαραβέλη, 2008), να συνεχισθεί και επεκταθεί, προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η προσπάθεια προστασίας και βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος, με ταυτόχρονη στήριξη της ανάπτυξης των μειονεκτικών περιοχών της χώρας.

Afforestation of agricultural lands (Regulation 1257/99). The implementation of the Measure in the Prefectures of the Region of Thessaly and its contribution to protecting the natural environment.

**Aretos Vassilios¹, Vergos Stergios¹, Tsiroukis Achilles¹,
Pouliou Anna¹ and Kavraki Athina¹**

*¹Department of Forestry and Management of Natural Environment, Branch of Karditsa,
Technological Educational Institute of Larissa, 43100, Karditsa, Greece.*

Abstract

The program «Afforestation of agricultural land» was an action of Regulation (EC) 1257/99 and aimed, through the expansion of woodland, at the support and development of forest resources and sustainable forest management. It provided financial incentives to owners of farmland, mainly in mountainous areas, in order to change the use of the land so far and plant forestry species, in this way contributing in creating additional employment opportunities and supporting rural livelihoods in mountainous and disadvantaged areas of our country, but also protecting natural environment.

In the Region of Thessaly there was a considerable interest in this program. The number of investors who participated comes up to 2.304 who are mostly farmers (81%). The agricultural land that was afforested was estimated at about 4.069 Ha with most of this area (3.347 Ha) belonging to the mountainous and semi-mountainous area. The total amount which was paid to beneficiaries since the start of the program implementation until the end of the year 2008 amounts to 23.215.455 €. Finally, concerning the most used forestry species, these are *Robinia pseudoacacia*, *Morus sp.*, *Juglans regia*, *Populus sp.* and *Castanea sativa*.

Key words: *Afforestation, agricultural land, forestry species, natural environment.*

Βιβλιογραφία

- Αθανασιάδης, Ν., 1986. Δασική Βοτανική (Μέρος ΙΙ). Εκδόσεις Γιαχούδη-Γιαπούλη, Θεσσαλονίκη. Σελ. 167.
- Γκαραβέλη, Α., 2008. Εφαρμογή του μέτρου δάσωσης γεωργικών γαιών στο νομό Μαγνησίας στο πλαίσιο του προγράμματος επιδοτήσεων του Κανονισμού (ΕΚ) 1257/99. Πρακτικά 13ου Δασολογικού Συνεδρίου. «Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών-Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος». Τόμος Α: 72-79.
- ΕΕ L 160 της 26-6-99. «Κανονισμός (ΕΚ) 1257/1999 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 17 Μαΐου 1999 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών».
- Υπουργική Απόφαση 90061/1229/30-3-2001 του Υπ. Γεωργίας. «Εφαρμογή του Μέτρου “Δάσωση γεωργικών εκτάσεων” του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΑΑ) 2000-2006. Κανονισμός (ΕΚ) 1257/99, άρθρο 31».

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΑΣΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ και ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ του ΑΠΘ
ΥΠΑΑΤ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΧΑΪΑΣ
ΓΕΩΤΕΕ

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ

ΤΕΔΚ Ν. ΑΧΑΪΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΔΙΑΚΟΠΤΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ
ΓΕΦΥΡΑ ΑΕ
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΝΑΧΑΪΚΟΥ ΑΕ
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ

ISSN: 1109-7574

ISBN: 978-960-89478-3-2